

การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนภัทรดล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

Classroom Research Development for Teachers of Patharadon School, Phochai District, Roi-et Province

พัชนี ยूरชัย¹ วิลัน จุมปาแฝด² ศิริ ถีอาสนา³ และไพศาล วรคำ⁴

Patchanee Yurachai,¹ Wilun Chumpafaed,² Siri Thee-Asana³ and Phaisan Worakham⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนภัทรดล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 15 คน เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตามกรอบแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย 3 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ใช้กระบวนการพัฒนาครูตามขั้นตอนทำวิจัยในชั้นเรียนของกรมวิชาการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ และการสรุปและรายงานผล ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอนในระดับมาก และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าก่อนรับการพัฒนา
2. กลุ่มเป้าหมายสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ และผลงานของกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
3. กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมาก
4. กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาครู วิจัยในชั้นเรียน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² DODT (Organization Development and Transformation) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ศษ.ด. (บริหารการศึกษา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รับต้นฉบับ 8 สิงหาคม 2552 รับลงพิมพ์ 29 สิงหาคม 2552

ABSTRACT

This research aimed to develop teachers to gain more knowledge and understanding related to classroom research procedures. The target group comprised 15 teachers who had taught students of grades 1–6 of Patharadon School, Phochai district, Roi-et province in the second semester of the 2008 academic year. This study was a participatory action research based on the conceptual framework designed by Kemmis and McTaggart. Three strategies were employed in transforming the routine work to classroom research. They were participation, workshop, and internal supervision. The research followed five steps in teacher development process designed by the Academic Department; namely: making a survey and analyzing the problems, setting a problem-solving method, developing the method or innovation, applying the method or innovation and making a conclusion and report.

The results of the research were shown as follows:

1. The target group had knowledge and understanding the five steps of classroom research at a high level and it was higher than what they had before participating in the project.
2. The target group was able to conduct classroom research. The work performance of the target group had the mean score at a high level.
3. The target group's satisfaction with the classroom research workshop as a whole was at a high level.
4. The target group's performance in the classroom research workshop as a whole was at a high level.

Keywords: Classroom Research Development, Teacher Development

บทนำ

งานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นงานที่ในบางครั้งต้องใช้เวลาพอสมควร เพราะเป็นงานที่ละเอียดถี่ถ้วน ครูต้องมีพื้นฐานความรู้ทางการวิจัยซึ่งจะช่วยให้เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยและเห็นด้วยกับการนำการวิจัยนำหน้าการเรียนการสอน โดยเฉพาะจะเข้ามามีส่วนร่วมในการหาคำตอบว่าได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในโครงสร้างระบบการจัดการเรียนรู้ทั้งในด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะเกิดปัญหาที่ระดับปัจจัย ได้แก่ จุดมุ่งหมายการศึกษา โครงสร้างเนื้อหา สื่อการเรียนรู้ ครูและนักเรียน ระดับกระบวนการ ได้แก่ วิธีการสอน เทคนิคการเรียนรู้ และทักษะของครู การวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะรู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องยากต้องใช้เวลานานและยังเพิ่มภาระงานให้อีกด้วย (กรมวิชาการ, 2545 : 3) และปัญหาที่ผู้สอนประสบคือ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียนแม้จะเคยเข้ารับการอบรมแต่ขาดประสบการณ์ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้สอน

ที่มีความขัดข้องดังกล่าวถ้ามีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ให้เข้าใจ มีความคิดรวบยอด (Concept) ที่ถูกต้องจนมีพื้นฐานของการวิจัยในชั้นเรียนดีได้ฝึกฝนให้มีประสบการณ์ในบางขั้นตอน โดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยจะไม่หยุดที่ผู้สอน แต่จะไปสู่ผู้เรียนให้สามารถใช้ในกระบวนการเรียนได้ ทำให้เกิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ได้ด้วยตัวเอง การมีความคิดรวบยอดและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยโดยเฉพาะการเขียนเค้าโครงการวิจัย จัดว่าสำคัญยิ่งเพราะเป็นแผนที่หรือผัง (Blue Print) ของการจะได้ข้อค้นพบที่สนองวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือตอบปัญหาของการวิจัย (กรมวิชาการ, 2543 : 70)

การพัฒนาครูผู้สอนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารงานบุคลากรที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่เป็นพิเศษทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินกิจการต่างๆ ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติของครูผู้สอน

ในลักษณะบูรณาการอย่างเหมาะสม (อำนาจ เดชชัยศรี, 2542 : 12) ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถทักษะและเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยใช้กระบวนการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การหาความจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการแก้ไข โดยวิธีการพัฒนาบุคลากร การวางแผนพัฒนาบุคลากร การดำเนินการพัฒนาบุคลากรและการติดตามผลการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาบุคลากรมีวิธีการที่หลากหลาย เช่น การฝึกอบรม การส่งครูไปศึกษาต่อ อบรม และดูงาน การพัฒนาโดยกระบวนการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเอง และการพัฒนาที่মনาน หรือองค์การ (สหชาติ ไชยรา, 2544 : 33) ส่วนวิธีการพัฒนาบุคลากรที่นิยมกันมากคือ การฝึกอบรม เนื่องจากเป็นวิธีที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีระบบประหยัด สามารถพัฒนาบุคลากรได้เป็นจำนวนมาก และเป็นวิธีพัฒนาบุคลากรที่ดีวิธีหนึ่ง (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540 : 162)

โรงเรียนภัทรดล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาพบว่าสภาพโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่ต้งใหม่ คุ้ย้งขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะการใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากไม่เคยได้รับการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาก่อน ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน จึงไม่สามารถลงมือปฏิบัติทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ ขาดผู้เชี่ยวชาญที่จะให้ความช่วยเหลือและชี้แนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน คุ้ย้งต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดกิจกรรมและกลยุทธ์การพัฒนาตนเองในการทำวิจัยในชั้นเรียน (บันทึกการประชุม : 4 พ.ย. 2551) ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่กำกับติดตาม ดูแลกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ตระหนักในความสำคัญและเห็นความจำเป็นในการที่ต้องพัฒนาครูในเรื่องนี้โดยเร็ว เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน นำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียน

การสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยสามารถทำการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอันจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป จึงได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนภัทรดล ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพของครูและเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. เพื่อพัฒนาให้ครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนภัทรดล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 15 คน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 15 คน
 - 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย
 - 2.2.1 ความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.2.2 รูปแบบการพัฒนา
 - 2.2.3 ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)

รูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan : P) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Action : A) ขั้นตอนการสังเกตผลการปฏิบัติ (Observation : O) ขั้นตอนการสะท้อนผล (Reflection : R) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวางแผนกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย พบว่า กลุ่มเป้าหมายไม่เคยผ่านการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาก่อนไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน และมีความเห็นว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญ แต่ขั้นตอนการทำวิจัยเป็นเรื่องยุ่งยาก กลุ่มเป้าหมายขาดทักษะขาดผู้เชี่ยวชาญที่จะให้ความช่วยเหลือและชี้แนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเป้าหมายต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยจัดกิจกรรมและรูปแบบการพัฒนาตนเองในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ให้ความช่วยเหลือชี้แนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน แล้วร่วมประชุมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

1.3 กำหนดรูปแบบในการพัฒนาจากสำรวจความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเป้าหมายเห็นว่ารูปแบบการพัฒนาที่จะทำให้การพัฒนาตนเองมีความรู้ความเข้าใจ สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ คือ การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน โดยมีวิธีการในการพัฒนา ดังนี้

1.3.1 การมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการร่วมมือกันระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาทางการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติและการสะท้อนผลการปฏิบัติร่วมกันอันจะทำให้สมาชิกเกิดความรู้ความเข้าใจและ

ตระหนักเกี่ยวกับปัญหาและนำไปสู่การปรับปรุงสภาพขององค์กรให้ดีขึ้น

1.3.2 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ตามแผนการปฏิบัติการในการอบรม โดยใช้กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน เน้นการบรรยายและการปฏิบัติตามใบงาน โดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน มาเป็นผู้บรรยายให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.3.3 การนิเทศภายใน เป็นการให้คำแนะนำแนะแนวทาง และให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

1.4 จัดทำปฏิทินกำหนดการแผนปฏิบัติการในการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการ โดยลงมือปฏิบัติเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็น ความต้องการ และแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน โดยดำเนินการดังนี้

2.1.1 จัดประชุม ปรึกษาหารือ กำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้กลุ่มเป้าหมายสามารถลงมือทำวิจัยในชั้นเรียนได้

2.1.2 การประเมินผลการมีส่วนร่วม เพื่อให้ทราบผลของการมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตจากแบบสังเกตการมีส่วนร่วม

2.2 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอนในการอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

2.2.1 การเตรียมการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันกำหนดกรอบเนื้อหาการอบรมเชิงปฏิบัติการ และกำหนดปฏิทินการอบรมโดยโดยใช้

เวลาในการอบรม 2 วัน โดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน

2.2.2 การดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ การทำวิจัยในชั้นเรียนตามปฏิทินการอบรม

2.2.3 การประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อประเมินผลว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้หรือไม่ หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว โดยประเมินผลจากการสังเกต และการทำแบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.3 การนิเทศภายใน เป็นการให้คำแนะนำ เน้นแนวทางและให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 การวางแผนนิเทศภายใน ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันวางแผน การนิเทศภายในเพื่อแบ่งกลุ่มนิเทศ จัดทำปฏิทินการนิเทศภายใน ตารางการนิเทศภายใน และการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ พร้อมทั้งมอบหมายงานให้กลุ่มเป้าหมายลงมือทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อรับการนิเทศภายใน

2.3.2 การปฏิบัติการนิเทศภายใน เป็นการให้คำแนะนำ เน้นแนวทางและให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน คือ

2.3.3 การสรุปผลและประเมินผลการนิเทศภายในผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสรุปผลและประเมินผลการนิเทศภายใน เพื่อให้ทราบผลการนิเทศภายใน

3. ขั้นตอนการสังเกตผลการปฏิบัติ ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมโดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ดังนี้

3.1 สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลจากอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบสังเกตการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

3.2 สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศภายในโดยเก็บข้อมูลจากการประเมินผลงานของกลุ่ม

เป้าหมายโดยผู้นิเทศเป็นผู้ประเมิน ทำการประเมินผลงาน 4 ครั้ง โดยใช้แบบประเมินผลงาน

4. ขั้นตอนการสะท้อนผล เมื่อปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายในแล้วผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายทำการสะท้อนผลจากการดำเนินการ ดังนี้

4.1 ประเมินผลการมีส่วนร่วมโดยการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย วิทยากร วิจารณ์ และประเมินพฤติกรรมจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตการมีส่วนร่วม

4.2 ประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียน วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินการอบรม แบบสังเกตการอบรม แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมของกลุ่มเป้าหมาย

4.3 กำกับ ติดตาม การนิเทศภายใน วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมิน ผลงานของกลุ่มเป้าหมายโดยผู้นิเทศเป็นผู้ประเมิน ทำการประเมินผลงาน 4 ครั้ง ดังนี้

4.3.1 การประเมินผลงานของกลุ่มเป้าหมาย ครั้งที่ 1 เพื่อประเมินความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาในขั้นตอนการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา และขั้นตอนการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา วิทยากรวิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป

4.3.2 การประเมินผลงานของกลุ่มเป้าหมาย ครั้งที่ 2 เพื่อประเมินความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาในขั้นตอนการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมและขั้นตอนการนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป

4.3.3 การประเมินผลงานของกลุ่มเป้าหมาย ครั้งที่ 3 เพื่อประเมินความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหา ในขั้นตอนการสรุปผลและรายงาน และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป

4.3.4 การประเมินผลงานของกลุ่มเป้าหมาย ครั้งที่ 4 เพื่อประเมินความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาโดยรวมของการทำวิจัยชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา ประกอบด้วยรูปแบบในการพัฒนา 3 กิจกรรม คือ การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบของการวิจัย กำหนดวิธีดำเนินการและจัดทำปฏิทินการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน

1.2 นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดวิธีการในการพัฒนา ดังนี้

1.2.1 การมีส่วนร่วม ดำเนินการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมประชุมปรึกษาหารือ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา และกำหนดแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน

2) ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน และลงมือปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน

3) ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายรับการนิเทศภายในและปรับปรุงการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4) ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมประชุมสะท้อนผลการปฏิบัติหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันสรุปผลการปฏิบัติและปรับปรุงความรู้ที่ได้ไว้ใช้ในการพัฒนาองค์กรต่อไป

1.2.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียน เน้นการบรรยายและการปฏิบัติตามใบงาน โดยเชิญ

วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน มาเป็นผู้บรรยายให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.2.3 การนิเทศภายใน เป็นการให้คำแนะนำแนะแนวทาง และให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ โดยแบ่งการนิเทศออกเป็น 4 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 ให้คำแนะนำและประเมินผลในขั้นตอนการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา และขั้นตอนการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา

ครั้งที่ 2 ให้คำแนะนำและประเมินผลในขั้นตอนการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม และขั้นตอนการนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้

ครั้งที่ 3 ให้คำแนะนำและประเมินผลในขั้นตอนการสรุปผลและรายงาน

ครั้งที่ 4 ให้คำแนะนำและประเมินผลโดยรวมของการทำวิจัยชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

1.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ใช้สัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ซึ่งมีวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการจากหนังสือ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาหลักการสร้าง รูปแบบและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1.2 วิเคราะห์รายละเอียดประเด็นคำถามวางแผนและสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.1.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสม

2.1.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

2.1.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

2.2 แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสังเกต มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการจากหนังสือ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาหลักการสร้าง รูปแบบและวิธีการสร้างแบบสังเกต

2.2.2 วิเคราะห์รายละเอียดแต่ละกิจกรรมการพัฒนา วางแผนและสร้างแบบสังเกตให้ครอบคลุมกรอบของการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.2.3 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสม

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.5 นำแบบสังเกตที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมในข้อ 2.1.5 เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมเนื้อหา

2.2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งถ้ามีการแก้ไขให้ปรับปรุงตาม

ข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์แบบสังเกตเป็นฉบับสมบูรณ์

2.3 แบบประเมิน เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 5 ฉบับ

ฉบับที่ 1 ใช้ประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ประเมินความพึงพอใจในการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ และตอนที่ 2 ประเมินความรู้ความเข้าใจและระดับความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว

ฉบับที่ 2 ใช้ประเมินความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาในขั้นตอนการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา และขั้นตอนการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา

ฉบับที่ 3 ใช้ประเมินความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาในขั้นตอนการการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม และขั้นตอนการนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้

ฉบับที่ 4 ใช้ประเมินความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหา ในขั้นตอนการสรุปผลและรายงาน

ฉบับที่ 5 ใช้ประเมินความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาโดยรวมของการทำวิจัยชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการจากหนังสือ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาหลักการสร้าง รูปแบบและวิธีการสร้างแบบประเมิน

2.3.2 วิเคราะห์รายละเอียดแต่ละกิจกรรมการพัฒนาวางแผนและสร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมกรอบของการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3.3 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสม

2.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3.5 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมในข้อ 2.1.5 เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมเนื้อหา

2.3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

2.4 แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการจากหนังสือ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาหลักการสร้าง รูปแบบและวิธีการสร้างแบบทดสอบ

2.4.2 วิเคราะห์จุดประสงค์ รายละเอียดเนื้อหาการทำวิจัยในชั้นเรียนวางแผนและสร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมกรอบของการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.4.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสม

2.4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมในข้อ 2.1.5 เพื่อหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของข้อสอบ และตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมเนื้อหา

2.4.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้รูปแบบการพัฒนาทั้ง 3 กิจกรรม คือ การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน โดยใช้แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมิน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยวิธีพรรณนา (Description) ให้เห็นถึงลักษณะของข้อคิดเห็น การนำเสนอข้อมูลจำเป็นต้องยกข้อความบางประโยคของผู้ให้ข้อมูลมาใช้ในการนำเสนอ

1. ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบประเมินซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูล

2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายที่ตั้งไว้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100) คือ

3. ดำเนินการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบในการทดสอบก่อนและหลังอบรมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมายทุกคน เพื่อดูการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย โดยกลุ่มเป้าหมายต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน จากการดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนผู้วิจัยได้ทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมายซึ่งปรากฏผลดังนี้

ผลการทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย มีคะแนนเฉลี่ย 13.93 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.44 ผลการทำแบบทดสอบหลังจากที่กลุ่มเป้าหมายได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนแล้ว มีคะแนนเฉลี่ย 24.73 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.44 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 36 แสดงว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น

2. รูปแบบการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

รูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ดำเนินการโดยใช้กิจกรรม 3 กิจกรรม คือ

1. การมีส่วนร่วม
2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. การนิเทศภายใน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการปฏิบัติจากการใช้วงจร PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Action) การสังเกตผลการปฏิบัติ (Observation) การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) ตามลำดับ ดังนี้

1. การวางแผน : การมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการมีส่วนร่วม ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้จัดประชุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสำรวจและศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย ผลการประชุมพบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนไม่เคยผ่านการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาก่อนและไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่ากลุ่มเป้าหมายเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีความต้องการที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้ความช่วยเหลือและชี้แนะในการทำวิจัยในวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเป้าหมายต้องการให้โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุนให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ให้ความช่วยเหลือและชี้แนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการศึกษาค้นคว้าปัจจุบันของการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 15 คน เพื่อหาข้อสรุป กำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ผลการประชุมมีมติร่วมกันว่าพัฒนาครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนจะใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ให้ความช่วยเหลือและชี้แนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน (รายงานการประชุมโรงเรียนภัทรดล : 4 พ.ย. 2551)

1.2 ประชุมกลุ่มเป้าหมายหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน เสร็จสิ้นลงวันที่ 22 ธันวาคม 2551 เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการเขียนเค้าร่าง และกำหนดแผนและแนวทางในการลงมือปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในต่อไป

2. การปฏิบัติตามแผน : การอบรมเชิงปฏิบัติการมีกระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาตามรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน ทั้งในด้านทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ โดยมีการปฏิบัติดังนี้

2.1 ตารางการอบรมเชิงปฏิบัติการ ก่อนดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันกำหนดตารางการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน ในวันที่ 20-21 ธันวาคม 2551 ซึ่งมีรายละเอียดของกิจกรรมการอบรม

2.2 หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน ลงมือปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนจริงระหว่างวันที่ 22 ธันวาคม 2551 ถึงวันที่ 24 เมษายน 2552 เพื่อให้เกิดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้นสามารถลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนได้พร้อมรับการนิเทศภายในและร่วมกันปรับปรุงแก้ไขปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3. การสังเกตและสะท้อนผลการปฏิบัติ : การประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสังเกตพฤติกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน

3.1 การประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อตรวจสอบความพึงพอใจ และประเมินระดับความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมายโดยการให้กลุ่มเป้าหมายประเมินตนเอง พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมากและพบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอนในระดับมาก

3.2 การสังเกตพฤติกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติ

การทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกต ปรากฏผลดังนี้พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมาก

3. ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน

การประเมินความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมายผู้วิจัยได้ประเมินจากการประเมินผลงานของกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้สังเกตภายในเป็นผู้ประเมิน ปรากฏผลดังนี้

3.1 การประเมินผลงานครั้งที่ 1

ผลจากการประเมินผลงานครั้งที่ 1 เพื่อประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาในขั้นตอนการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา และขั้นตอนการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา ปรากฏผลดังนี้

พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มเป้าหมายมีผลงานอยู่ในระดับมาก

3.2 การประเมินผลงานครั้งที่ 2

ผลจากการประเมินผลงานครั้งที่ 2 เพื่อประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหา ในขั้นตอนการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมและขั้นตอนการนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ ปรากฏผลดังนี้ พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มเป้าหมายมีผลงานอยู่ในระดับมาก

3.3 การประเมินผลงานครั้งที่ 3

ผลจากการประเมินผลงานครั้งที่ 3 เพื่อประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหา ในขั้นตอนการสรุปผลและรายงาน ปรากฏผลดังนี้

พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มเป้าหมายมีผลงานอยู่ในระดับมาก

3.4 การประเมินผลงานครั้งที่ 4

ผลจากการประเมินผลงานครั้งที่ 4 ซึ่งประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมทุกขั้นตอนปรากฏผลดังนี้พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มเป้าหมายมีผลงานอยู่ในระดับมาก การสะท้อนผลการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน

สรุปได้ว่าการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนมีความ

เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัย เนื่องจากเป็นแนวทางและแนวปฏิบัติที่ตรงตามสายงานที่ตนเองทำงานเป็นประจำกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมในการดำเนินการและปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน มีการร่วมมือร่วมใจกันทุกขั้นตอน ส่งผลให้เกิดความสามัคคี จนทำให้การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนภัทรลล อําเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมรูปแบบในการพัฒนา 3 กิจกรรม คือ การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน เป็นแนวทางที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและสามารถลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นผลสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องจาก การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้คนที่ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์และลักษณะการดำเนินงานในการวิจัยอย่างเหมาะสมโดยมีการร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ วางแผน การกระทำตามแผน และประเมินผลทุกกิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีการประเมินตัวเองไปพร้อมกับการรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งยังใช้รูปแบบการพัฒนาความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้ลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนจริงทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้นแต่ยังไม่สามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาเขียนเป็นรายงานได้จึงได้ใช้กิจกรรมการนิเทศภายในเพื่อให้คำแนะนำและติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียน ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ในองค์กร (สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. 255 : 4-11) ที่กล่าวว่า การจัดการ

ความรู้เป็นการดำเนินการอย่างน้อย 6 ประการต่อความรู้ ได้แก่ (1) การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร (2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ (3) การปรับปรุง ดัดแปลงหรือสร้างความรู้บางส่วนให้เหมาะต่อการใช้งานของตน (4) การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน (5) การนำประสบการณ์จากการทำงานและการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้ (6) การจัดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งานและปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การทำวิจัยในชั้นเรียนยังเป็นการปฏิบัติที่ตรงตามสายงานที่กลุ่มเป้าหมายทำงานอยู่เป็นประจำ เป็นการทำให้งานประจำกลายเป็นงานสร้างความรู้หรือเป็นงานวิจัย (Routine to Research : R2R) (วิจารณ์ พานิช, 2551 : 25-28) ซึ่งกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของ R2R คือ การใช้ข้อมูลและประสบการณ์จากการทำงานประจำธรรมดาทั่วไปในการสร้างความรู้ การแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของผู้ปฏิบัติงานประจำในการแก้ไขปัญหาและยกระดับการพัฒนางานที่รับผิดชอบดำเนินการอยู่ตามปกติ โดยจะมีผลลัพธ์เป็นการพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน อันจะส่งผลในการบรรลุเป้าประสงค์สูงสุดขององค์กรนั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบในการพัฒนา 3 กิจกรรม คือ การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ เป็นผลเนื่องมาจาก

2.1 การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เกิดจากการร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มเป้าหมายในการแก้ปัญหาทางการปฏิบัติต่างๆ โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการกำหนดแนวทางปฏิบัติและการสะท้อนผลการปฏิบัติร่วมกัน ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้ ความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับปัญหาและนำไปสู่ความกระตือรือร้นให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม

ต่างๆ ทำให้การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประทีป เสนาสุธรรม (2548 : 67-71) ที่ได้ค้นคว้าเพื่อพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านพนมไพร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายเป็นครูที่สมัครใจพัฒนาความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเองจำนวน 3 คน ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการพัฒนาครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในการปฏิบัติ ขาดความมั่นใจหลังจากการลงมือทำวิจัยในชั้นเรียนแล้วครูมีความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนและกระบวนการของการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการให้การอบรมโดยวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีประสบการณ์ในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ ความเข้าใจ และมีความกระตือรือร้นให้มาร่วมมือในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้การอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนประสบความสำเร็จด้วยดี

2.3 การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการนิเทศภายในกลุ่มเป้าหมายได้รับความช่วยเหลือแนะนำ และชี้แนะแนวทางจากผู้นิเทศในแต่ละขั้นตอนกลุ่มเป้าหมายได้แก้ไขและปรับปรุงการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญชัย ทองแสน (2548 : 85-89) ได้ทำการศึกษาเพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบ้านด้ายสวรรค์ดงหัวน อำเภอหนองหาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหในการ

จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามกระบวนการและขั้นตอน การทําวิจัยในชั้นเรียนตามกรอบการวิจัยกรมวิชาการ 5 ขั้นตอน คือ การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา กำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้การสรุปผลการวิจัยและการเขียนรายงาน โดยใช้กลยุทธ์คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการดำเนินการพัฒนาครูด้านการทําวิจัยในชั้นเรียนครูยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและกระบวนการ การทําวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นตอนการทําวิจัยกรมวิชาการ 5 ขั้นตอน ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ จากการดำเนินการพัฒนาผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 3 คน มีความรู้ ความเข้าใจขั้นตอนการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา และการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี แต่ขั้นตอนการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ การสรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย ผู้ร่วมศึกษายังไม่มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะเพียงพอในการทำ เนื่องจากการสร้างนวัตกรรม เครื่องมือ เพื่อตรวจสอบคุณภาพงานวิจัยจะต้องอาศัยความรู้ความชำนาญพอสมควร เพื่อสร้างเครื่องมือให้ตรงประเด็นปัญหาการวิจัย จึงได้ดำเนินการในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศ เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทําวิจัยในชั้นเรียนในขั้นตอนการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้และการสรุปผลการเขียนรายงานการวิจัย ทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า 3 คน สามารถทําวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นผลสำเร็จและมีผลงานการวิจัยเป็นของตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์ สวงโท (2548 : 81-88) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ตามกรอบการวิจัยในชั้นเรียนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ซึ่งมีอยู่ 7 ขั้นตอน คือ การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การพัฒนานวัตกรรม การออกแบบการทดลอง การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การทดลอง การรวบรวมการวิเคราะห์สรุปผล การเขียนรายงานการวิจัย เพื่อให้สามารถทําวิจัยในชั้นเรียนได้และนำความรู้ความเข้าใจนั้นไปพัฒนาการ

เรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ ผลการศึกษา ค้นคว้าพบว่า หลังจากทําวิจัยค้นคว้าใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาด้วยกิจกรรมการพัฒนา 4 กิจกรรม คือ การศึกษาเอกสารงานวิจัยในชั้นเรียน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศกำกับติดตาม ดำเนินการ 2 วงรอบพบว่า บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถทําวิจัยในชั้นเรียนได้ แต่ยังมีปัญหาที่พบในการพัฒนาบุคลากรในการทําวิจัยในชั้นเรียน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ขาดประสบการณ์ในด้านการเขียนรายงาน แหล่งการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนมีน้อย และระยะเวลาในการทําวิจัยในชั้นเรียนน้อยเกินไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน ภัทรดล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม รูปแบบในการพัฒนา 3 กิจกรรม คือ การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ ภายใน เป็นแนวทางที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนได้ เป็นผลสำเร็จเนื่องจากเป็นแนวปฏิบัติที่ตรงตามสายงานที่ตนเองทำงานเป็นประจำกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมในการดำเนินการและปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน รวมทั้งหาข้อสรุปเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข มีการร่วมมือร่วมใจกัน ส่งผลให้เกิดความสามัคคี จนทำให้การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. ผลจากการประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมายด้านความรู้ ความเข้าใจ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการทําวิจัยในชั้นเรียนในระดับมากเมื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า หลังจากทําวิจัยค้นคว้าได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการทําวิจัยในชั้นเรียนแล้ว คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่า แสดงว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทําวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น

ส่วนผลจากการประเมินด้านความพึงพอใจพบว่ากลุ่มเป้าหมาย มีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมากมีพฤติกรรมร่วมในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมาก และผลจากการนิเทศภายในโดยการประเมินผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนในครั้งที่ 4 ซึ่งเป็นการประเมินในภาพรวม เพื่อประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความเหมาะสมของเนื้อหาการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้นิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนในการประเมินผลงานของกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านมาทั้ง 3 ครั้งพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยระดับมาก แสดงว่า กลุ่มเป้าหมายสามารถลงมือปฏิบัติการในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการการวิจัยในชั้นเรียนได้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนในทุกขั้นตอนตั้งแต่การคิดริเริ่มตัดสินใจ วางแผนปฏิบัติ ตลอดจนติดตามและประเมินผล เพื่อสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน โดยยึดหลักสำคัญในการปฏิบัติ คือ ความคิดเห็นร่วมกัน การยอมรับบทบาทของกันและกัน การมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการพัฒนาอย่างเต็มที่
2. จากผลการวิจัย พบว่า การนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องทำให้ครูทำการพัฒนาปรับปรุงการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น โรงเรียนควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยกำหนดเป็นนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามและให้การนิเทศผลงานอย่างสม่ำเสมอ
3. โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูได้มีผลงานทางวิชาการเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำ สนับสนุน และช่วยเหลือด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสัน จุมปาแปด ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริ ถิอาสนา และ อาจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับ การตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์จาก รองศาสตราจารย์ สมชาย วงศ์เกษม ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย และ ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมทวล ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สัมฤทธิ์ กางเพ็ง อาจารย์ ประยุทธ์ เทเวลา และอาจารย์บรรลพ บุตรศาสตร์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อาจารย์สกล สรเสนา ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบบทคัดย่อภาษาอังกฤษ รวมถึงคณะผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนของโรงเรียนนันทวล ที่ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2542). **ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ แผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง**. อุบลราชธานี : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ : ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- จรวัยพร ธรณินทร์. (2544). **ก้าวต่อไปในการปฏิรูปการศึกษาไทย**. ม.ป.ท. : ม.ป.พ..
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2544). **เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 2 เรื่องการอบรมบุคลากรทางการศึกษา**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาญชัย ทองแสน. (2548). **การพัฒนาครูด้านการทำวิจัย**

- ในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านด้ายสรค์ดงห้วย อำเภอนองหานจังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2545). **อยากหาวิจัยในชั้นเรียนแต่เขียนไม่เป็น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เสียงเสียง.
- นงลักษณ์ สิ้นสืบผล. (2542). **การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม**. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บัญญัติ แสนทวี. (2545). **การวิจัยในชั้นเรียนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประทีป เสนาสวรร. (2548). **การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านพนมไพร อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประวิต เอราวรรณ. (2542). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : ยูแพค.
- ไพจิตร สะดวกการ และศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2547). **ชุดฝึกอบรมครู ประมวลสาระบทที่ 7 การวิจัยในชั้นเรียน**. ม.ป.ท..
- มหาสารคาม, มหาวิทยาลัย. (2540). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรการศึกษา**. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2546). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, สถาบัน. (2551). **การจัดการความรู้ในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท..
- วิจารณ์ พานิช. (2551). "การจัดการความรู้จากงานประจำสู่งานวิจัย," **หมอนามัย**. 18(1) : 25-28 ; กรกฎาคม - สิงหาคม.
- วิชาการ, กรม. (2542). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ,
- _____. (2543). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย**. กรุงเทพฯ : กองการวิจัย.
- _____. (2544). **เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 : การวิจัยเพื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. (2545). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- วีระศักดิ์ สวงโก. (2548). **การพัฒนาครูเกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา อำเภอมืองจังหวัดนครราชสีมา**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). **เอกสารประกอบการศึกษาด้วยการพัฒนาตนเองหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สหชาติ ไชยรา. (2544). **การพัฒนาบุคลากรของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดอำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สัมฤทธิ์ ทางเพ็ง. (2545). "การวิจัยกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้," **วารสารวิชาการ**. 5(2) : 75-79 ; กุมภาพันธ์.
- สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร. (2546). **เทคนิคและประสบการณ์งานวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพ (พ.ว.).
- สุวิมล ว่องวานิช. (2544). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- _____. (2547). **การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำนวย เดชชัยศรี. (2542). "การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา," **วารสารข้าราชการครู**. 19(4) : 12-13 ; เมษายน - พฤษภาคม.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). **การวิจัยในชั้นเรียนและในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีด.